

BURKINA FASO
**LLET PER
SOBREVUIRE**

OXFAM EN ACCIÓ
**UNA RESPOSTA
PER A CADA
EMERGÈNCIA**

HONDURES
**LES RAONS
DE L'ÈXODE**

L'ALTRA BOTIGA
**SAPS EL QUE
COMPRES**

REVISTA

NÚM. 45 • MAIG 2019

OXFAM
Intermón

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

PÀGINA 18

IMPULSEM LA INDÚSTRIA LÀCTICA A BURKINA FASO

En aquest país, milers de famílies s'enfronten ara als mesos més durs de l'any, cada vegada més difícils i secs, perquè el canvi climàtic està agreujant la situació. Hantou Sidebe, una mare ramadera de la regió sud-est, ens descriu amb senzillesa la lluita diària per mantenir la família amb la seva producció lletera. Impulsem la indústria làctica a Burkina Faso a través d'una campanya anomenada "La meva llet és local". Treballem perquè els governs afavoreixin la compra i el consum de llet local i acompanyem les organitzacions per facilitar l'accés a mitjans i capacitats millors.

© Pablo Tosco / Anguier

PÀGINA 12

UNA RESPOSTA PER A CADA EMERGÈNCIA

Des del 1973 hem donat suport a milers de persones afectades per desastres naturals i conflictes, en més de 20 països. Proporcionem aigua, sanejament i higiene (WaSH) i seguretat alimentària en les situacions d'emergència humanitària. La prevenció, l'ajuda i la reconstrucció, així com la denúncia i incidència política, també són part important de la nostra feina.

© Oscar Rivera / Oxfam

PÀGINA 14

HONDURES: LES RAONS DE L'ÈXODE

Una nova manera de migrar pren força a l'Amèrica Central. Milers de persones, de vegades famílies senceres, s'uneixen per viatjar plegades en caravanes cap al nord, i així protegir-se dels perills de la ruta. Però d'on venen?, què passa a les seves ciutats i pobles?, per què marxen? María José Agejas va viatjar fins a Hondures per conèixer què impulsa la gent a unir-se a aquesta caravana i ens ho explica.

PÀGINA 3
EDITORIAL

PÀGINA 4
NOTÍCIES OXFAM

PÀGINA 6
NOTÍCIES MÓN

PÀGINA 8
PERSONES REFUGIADES: CADA
COP MÉS DESEMPARADES

PÀGINA 10
INFORME: DONES EN ZONA
DE CONFLICTE

PÀGINA 12
UNA RESPOSTA PER A CADA
EMERGÈNCIA

PÀGINA 14
HONDURES: CASELLA DE
SORTIDA DE LES CARAVANES
DE MIGRANTS

PÀGINA 18
QUAN LES ÚLTIMES RESERVES
DE MENJAR S'ESGOTEN

PÀGINA 24
COM ACONSEGUIM AIGUA
SEGURA EN UNA EMERGÈNCIA

PÀGINA 26
TSUNAMIS I TERRATRÈMOLS
A INDONÈSIA

PÀGINA 28
UN PATRONAT COMPROMÈS

PÀGINA 30
OCI I SOLIDARITAT: BICICLETES

PÀGINA 32
ENTITATS: EMPRESSES QUE
CANVIEN VIDES

PÀGINA 33
NOUS PRODUCTES ECOLÒGICS
I DE COMERÇ JUST AMB
VERITAS

PÀGINA 34
L'ALTRA BOTIGA

GENT EMPRENEDORA

José María Vera
Director general
d'Oxfam Intermón
@Chema_Vera

La senyora Fatoumata Sidibe, que ocupa la nostra portada, és ramadera i ha munyit vaques des que té ús de raó. Sap com treure'n el màxim de profit. Sap que si vol que la seva família no passi gana durant l'estació seca que acaba de començar a Burkina Faso necessita pinso per als animals perquè hi hagi un excedent de llet que es pugui vendre. Així pot aprofitar la formació rebuda d'Oxfam per fer i comercialitzar llet pasteuritzada i iogurt.

Oxfam dona suport a la Fatoumata i a molts altres caps de família a Burkina Faso per garantir la seva seguretat alimentària. Per evitar que, com hem vist amb els nostres ulls altres anys, les persones hagin de remoure els formiguers, a la recerca del gra emmagatzemat pels insectes, per poder pal·liar la gana. Oferim ajut a les cooperatives i a les botigues, donem formació i financem la compra d'aliment per al bestiar. La resta de l'esforç el fa una població local treballadora i eficaç.

Emprenedoria, iniciativa, professionalitat. Són conceptes que em venen al cap en pensar en la Fatoumata. També quan llegeixo les històries de tothom qui ha hagut d'iniciar el més llarg viatge de les seves vides, en solitari o amb la família, per buscar les oportunitats laborals i vitals que els seus països li neguen. Homes i dones que, molt sovint, són expulsats de les seves llars i dels llocs que estimen, per la violència, les *maras*, els salaris miserables, la manca de serveis públics o el canvi climàtic.

Gent capaç, en definitiva, que ha nascut en el costat fosc de la Terra i que em ratifica que, des d'Oxfam Intermón, estem fent el correcte quan lluitem contra la desigualtat en minúscules i en majúscules. M'explico. Creiem que cal donar oportunitats a la senyora Sidibe i a la senyora Miriam Díaz, que es deixa la salut en les maquiles hondurenyes explotada en torns de dotze hores. Necessiten formació o suport legal i acompanyament per millorar la seva realitat i la de les seves famílies. Però també pensem en gran i creiem que la pobresa no és només inacceptable. La pobresa és

evitable, com ho demostra el fet que en quinze anys s'ha aconseguit reduir la pobresa extrema a la meitat. A Oxfam Intermón creiem en un futur sense pobresa, i per això lluitem contra la desigualtat social i econòmica en majúscules. Contra la concentració de la riquesa, contra els paradisos fiscals, contra els paràmetres injusts que encara governen el món. Mitjançant denúncies i propostes que fem des de l'organització i mitjançant el suport a entitats locals que lluiten contra la desigualtat arreu del món.

I, alhora que treballem per aquests canvis, a escala local i a escala global, des d'Oxfam Intermón continuem responant al nostre mandat humanitari en les crisis en què el fet d'assegurar l'aigua i protegir la població civil salva vides. Gràcies a totes les persones que ens doneu suport, treballem en les principals emergències del món. En aquest número de la revista podreu veure quin és el treball que fem en les crisis més grans que viu ara mateix la humanitat. Tenim presència al lemen, on des del 2015 hem donat suport a més de tres milions de persones, xifra encara insuficient per a la magnitud de la crisi humanitària més greu del món. I a la República Centreafricana, on les milícies saquegen, maten i afamen una població que es troba en els darrers esglaons de l'índex de desenvolupament humà. I a la República Democràtica del Congo; i a Bangla Desh; i allà on la sequera provoca la fam extrema, com ara el Sahel... I també a Europa, en altres temps far de drets socials i humans, on avui la injustícia i el racisme castiguen milers de persones refugiades i migrants.

En definitiva, la nostra lluita és per un món sense pobresa, un món on tots els éssers humans puguin exercir plenament els seus drets i gaudir d'una vida digna. Aquesta és la nostra missió. Tant de bo cada vegada en siguem més.

OXFAM INTERMÓN, ENTRE LES CINC OENAGÉS MÉS BEN VALORADES

Oxfam Intermón ocupa la cinquena posició en la classificació de les ONG més ben valorades per persones voluntàries durant l'any 2018, segons la votació duta a terme a Hacesfalta.org, una coneguda plataforma que ofereix ofertes de voluntariat i també de treball remunerat. Després de fer un voluntariat, les persones poden valorar a través d'aquest mateix web la seva experiència amb l'organització on han col·laborat. Així, 340 oenagés han estat valorades per més de 1.135 persones voluntàries al llarg de l'any 2018.

En la classificació final hi ha les vint entitats més ben valorades i més valorades, és a dir, les que han tingut una millor puntuació i que han estat qualificades per cinc persones com a mínim. Oxfam Intermón es troba en el cinquè lloc, per davant de l'associació AIDA i per darrere del Banc Farmacèutic.

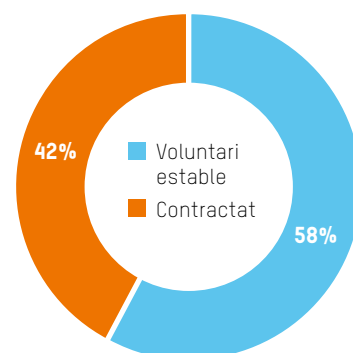
A Oxfam Intermón oferim diverses maneres de fer voluntariat, entre les quals hi ha gestionar les botigues de comerç just, col·laborar en diferents àrees de les oficines (Recursos Humans, Comunicació, Educació...) o participar en els equips d'acció ciutadana (activisme).

Les persones voluntàries representen el 58% de l'equip d'Oxfam Intermón, i el 79% són dones; de mitjana, col·laboren durant 4,5 anys amb l'organització. A més, tenim l'inestimable suport de centenars de persones per a l'organització del Trailwalker i altres esdeveniments.

Si vols més informació sobre les oportunitats de voluntariat que ofereix Oxfam Intermón, pots entrar a www.OxfamIntermon.org o buscar el hashtag #trans4mers a les xarxes socials.

Equip Oxfam Intermón

L'equip de voluntariat (o Trans4mers, com anomenem els seus membres a la casa), a Espanya, constitueix més del 80%.

ÈXIT EN EL NOU RECORREGUT DE 50 KM DEL TRAILWALKER DE GIRONA

Com a novetat d'enguany, després de l'èxit de l'edició de 50 km de Madrid, hem tingut la nova ruta de 50 km de Girona. Era una petició popular que per fi hem posat en marxa.

El recorregut es va iniciar a Celrà amb un tram de 14 km per pista forestal que és diferent del de la ruta de 100 km però que coincideix amb les tres últimes etapes d'aquesta i disposa dels mateixos serveis i avituallaments. D'aquesta manera hem pogut satisfer les persones que volien participar en la prova de Girona però amb una distància més curta.

El Trailwalker no és una cursa, ni es fa per relleus, sinó que els quatre membres de l'equip han de recórrer plegats la totalitat del trajecte, que transcorre a través d'entorns naturals. Cada equip el completen dues persones més que ofereixen tota l'assistència necessària amb cotxe al llarg del trajecte. Així, cada equip del Trailwalker es converteix en un exemple de solidaritat, esportivitat i treball conjunt, en caminar perquè més persones puguin tenir una vida digna.

Els equips interessats a caminar contra la pobresa amb Oxfam Intermón encara poden inscriure's en l'edició de Madrid del 2019, en les versions de 50 i 100 km, a través del web del Trailwalker.

Més informació a:
trailwalker.OxfamIntermon.org/ca

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

SOLIDARITAT A COST ZERO MARCANÇ LA X SOLIDÀRIA

S'apropa el moment de presentar la declaració anual de la renda i, en fer-ho, tens la possibilitat d'exercir la solidaritat amb un sol gest i a cost zero per a tu. L'única cosa que has de fer és marcar amb una X la casella de l'opció "Activitats d'interès social" quan fas la declaració.

Amb aquesta senzilla decisió participaràs en la campanya *X solidària*, ja que implica que, automàticament, es destini el 0,7% dels teus impostos a activitats desenvolupades per oenagés. Si no ho fas, la teva assignació s'imputarà als Pressupostos Generals de l'Estat i, per tant, delegaràs en l'Estat la decisió de l'ús d'aquests diners. Pensa en la importància d'aquesta decisió, ja que al nostre país la despesa en protecció social està per sota de la mitjana europea i hi ha moltes persones que depenen de la teva solidaritat.

Aquesta opció no és incompatible amb la de marcar també amb una X la casella de l'Església catòlica.

Més informació a:
www.xsolidaria.org

L'ACTOR MIGUEL ÁNGEL MUÑOZ VIATJA A SOMALILÀNDIA PER CONÈIXER-HI ELS NOSTRES PROJECTES D'AIGUA

Miguel Ángel Muñoz, després de col·laborar en la campanya *Un gran repte* i acabar el rodatge de la pel·lícula *El crack cero*, dirigida per José Luis Garci, es va endinsar a Somalilàndia per veure-hi amb els seus ulls com la població fa front a la sequera que pateix des del 2016 i els projectes que hi duem a terme per ajudar-la a superar l'adversitat, organitzar-se i preparar-se. "He après tantes coses, tan importants, que demano que no se m'oblidin mai", va declarar l'actor.

Com a tota la zona de la Banya d'Àfrica, les sequeres són cada vegada més recurrents i més greus a causa del canvi climàtic. La població, majoritàriament pastoralista i nòmada, ha perdut el bestiar i, amb això, els mitjans de vida. La situació empitjora:

actualment, 4,9 milions de persones necessiten ajuda humanitària i 2,6 milions viuen desplaçades a Somàlia i Somalilàndia.

Després de travessar quilòmetres i quilòmetres de terra erma, l'actor va poder conèixer com proporcionem aigua potable, instal·lem latrines, promocionem la higiene i fomentem la participació de les comunitats. "T'adones que tenir aigua potable tot el temps és un privilegi molt gran. Gràcies a la tasca que fa Oxfam Intermón, més de 375.000 persones tenen aigua durant gairebé tot l'any. Realment és molt important que s'ajudi, perquè vivim en una desigualtat que no és justa."

Més informació a:
bit.ly/MiguelAngelASomalilandia

MALDITA MIGRACIÓ

Els rumors sobre migració i refugi afecten greument determinats col·lectius que molt sovint es troben desfavorits, a més de perjudicar la convivència. A Oxfam Intermón entenem la migració com un bé global i ens preocupa que la desinformació estigui donant lloc a una manipulació de la realitat que falseja els fets i perjudica moltes persones. Per aquest motiu, hem decidit impulsar el projecte "Maldita migración" juntament amb el col·lectiu periodístic Maldita.es, format per professionals de renom i amb una àmplia trajectòria desmentint rumors i informacions falses. Considerem que és la nostra obligació contribuir a aconseguir que la ciutadania tingui accés a dades i notícies fiables.

"Maldita migración" permet consultar la veracitat de qualsevol notícia o dada dubtosa que circuli per qualsevol mitjà,

incloent-hi WhatsApp. L'equip de Maldita.es contrasta, amb criteris periodístics i acudint a les fonts originals, totes les informacions. L'objectiu: contribuir a una societat més justa i respectuosa amb els drets de tothom. El projecte té seccions setmanals en el diari en línia *Eldiario.es* i en el programa de ràdio "Julia en la onda", d'Onda Cero, on es difonen àmpliament els últims rumors detectats.

Volem construir una comunitat forta que ens ajudi a contrarestar les mentides i els rumors, sobretot els que circulen per les xarxes socials. "Maldita migración" es pot seguir des del web migracion.maldita.es o des del compte de Twitter [@migracion](https://twitter.com/migracion).

ELECCIONS: UNA OPORTUNITAT PER POSAR FI A LA DESIGUALTAT

Qui viu en un barri ric de Barcelona té una esperança de vida d'11 anys més que qui viu en un barri pobre. A Madrid, aquesta diferència és de 7 anys.

La pobresa va augmentar a Espanya durant la crisi 4 vegades més del que s'ha aconseguit reduir amb la recuperació recent. L'aprimament de les classes mitjanes, que avui té 10 punts menys de la renda nacional en comparació amb l'any 2000, ha provocat una polarització de la societat espanyola. Encara més: les enquestes assenyalen que 1 de cada 6 llars de classe mitjana va caure en la pobresa durant la crisi i encara no ha tornat a la situació anterior.

Com més desigual és una societat, més condicionat està el futur dels nens i nenes pel nivell d'ingressos de la llar on van néixer

Com més desigual és una societat, més condicionat està el futur dels nens i nenes pel nivell d'ingressos de la llar on van néixer i menys igualtat d'oportunitats hi haurà entre els uns i els altres. Si no es redueixen els nivells d'inequitat actuals, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics (OCDE)

calcula que a Espanya seran necessaris 120 anys, 4 generacions, perquè una família del 10% més pobre aconsegueixi uns ingressos mitjans. Aquestes són dades que recull l'informe *Desigualtat 1 - Igualtat d'oportunitats 0*, que vam llançar el passat mes de gener en el marc del Fòrum Econòmic Mundial de Davos.

Si mirem més enllà de les nostres fronteres, el que veiem és una greu crisi de desigualtat arreu del planeta, on la bretxa entre les persones riques i les pobres continua augmentant, especialment per a les dones i les nenes. Al món, la fortuna dels mil·lionaris (9 de cada 10 són homes) va augmentar en un 12% l'últim any, és a dir, 2.500 milions de dòlars diaris. En canvi, la riquesa de la meitat més pobre de la població, 3.800 milions de persones, es va reduir en un 11%.

La desigualtat afecta els drets i les oportunitats que les persones tenen en relació amb la salut, l'esperança de vida i l'educació, entre altres coses. Reduir la desigualtat i millorar la mobilitat social és condició *sine qua non* per garantir la igualtat d'oportunitats.

En aquests mesos de cites electorals, des d'Oxfam Intermón treballem de manera incessant directament amb les diferents formacions polítiques perquè els seus programes electorals incloguin mesures contundents destinades a reduir la desigualtat. Amb aquest objectiu, Oxfam Intermón va organitzar una trobada, prèvia a la celebració de les eleccions generals de l'abril, amb dues taules de debat. La primera va ser sobre propostes per reduir la desigualtat econòmica i hi van participar els responsables econòmics dels quatre

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

Oxfam Intermón va aplegar els principals partits polítics per debatre sobre desigualtat.

partits principals: Manuel Escudero (PSOE), Alberto Nadal (PP), Nacho Álvarez (Podemos) i Antonio Roldán (Ciudadanos), juntament amb els experts José Moisés Martín, Olga Cantó i José Ignacio Conde-Ruiz. En la segona taula, Pau Mari-Klose (PSOE), Ana Camíns (PP), Pilar Garrido (Podemos) i Sara Giménez (Ciudadanos) van debatre al costat dels experts Mariano Fernández Enguita, Javier Padilla i Ignacio Jurado sobre les propostes i mesures necessàries per aconseguir pal·liar les desigualtats socials. En aquest sentit, és imprescindible veure passos per incrementar els sous més baixos i reduir la precarietat de milers de llocs de treball.

Així mateix, en la lluita contra els paradisos fiscals és imprescindible assegurar que les grans empreses i les persones més riques paguin el que els correspongui. És fonamental per millorar les condicions de vida de les persones que

Treballem amb les diferents formacions polítiques perquè els seus programes incloguin mesures contundents destinades a reduir la desigualtat

disposen de menys recursos, assignar més fons al sistema de protecció social, fins a aconseguir la mitjana europea, i establir un sistema de garantia d'ingressos per a tothom.

Com un agent més de canvi, Oxfam Intermón treballa a Polétika, un projecte de pressió, vigilància ciutadana i anàlisi política format per una xarxa de més de 500 organitzacions socials que donen seguiment als principals partits polítics

que concorren a les eleccions, així com als seus líders, per exigir-los que apostin de manera valenta i decidida per la qualitat democràtica i la lluita contra la pobresa, el canvi climàtic i la desigualtat.

En temps d'eleccions, com l'actual, i en la posterior legislatura, cal vetllar perquè els compromisos adquirits en calent es compleixin i no quedin en paper mullat.

Més informació a:
www.OxfamIntermon.org/desigualtat
bit.ly/Desigualdad1-Igualdad0

LES PERSONES MIGRANTS I REFUGIADES, CADA COP MÉS DESEMPARADES EN TERRITORI EUROPEU

Les inhumanes condicions dels camps de l'illa grega de Lesbos i la prohibició als vaixells de recerca i rescat d'operar en el Mediterrani mostren un continent que es tanca i dona l'esquena als seus principis i a la legislació internacional.

Text: María José Agejas, periodista del Departament de Comunicació

El camp per a persones refugiades de Moria ha doblat la seva capacitat oficial. Hi malviuen més de 5.000 homes, dones, nens i nenes, i hi ha 2.000 persones més en el camp informal conegut amb el nom de L'Olivar, que s'expandeix pels voltants. A Moria hi ha només un bany per cada 70 persones, i la manca d'higiene multiplica les malalties de la pell i l'estómac.

Persones voluntàries i col·laboradores d'organitzacions sòcies d'Oxfam que treballen allà expliquen relats de terror: rates i gossos abandonats furgant les escombraries, gent sense una tenda on protegir-se de l'hivern, obligada a cremar plàstics o a fer servir calefactores improvisats i perillosos, un únic doctor que, no cal dir-ho, no pot atendre tota la població que necessita cures mèdiques...

Hi ha casos de mares donades d'alta a l'hospital i enviades de nou a aquest entorn tan sols quatre dies després d'haver donat a llum per cesària...

Aquest és el lloc on viuen alguns dels éssers humans més vulnerables de la Terra. Persones que han aconseguit fugir de la persecució o la guerra en els seus països, que han travessat terres i mars jugant-se la vida, que han estat víctimes de tortures o de violacions; menors amb trastorns psicològics pels traumes soferts.

"Resulta imprudent i irresponsable no respondre a les necessitats de les persones que es troben en una situació de gran vulnerabilitat", afirma Renata Rendón, responsable de la missió d'Oxfam a Grècia. "Les nostres organitzacions sòcies coneixen els casos de mares

Hi ha casos de mares donades d'alta a l'hospital i enviades de nou als camps tan sols quatre dies després d'una cesària

que, amb els seus fills acabats de néixer, es veuen obligades a dormir en tendes de campanya i d'adolescents registrats erròniament com persones adultes, totes atrapades en aquests camps. Identificar i satisfer les necessitats d'aquestes persones és obligació primordial del Govern grec i dels seus socis europeus", explica.

Segons la legislació grega i europea, la definició legal de *vulnerabilitat* fa referència de manera específica a menors no acompanyats, a dones

El Mustafa és de l'Afganistan. Va arribar al Caire (Egipte) i des d'allà va creuar a Líbia, on es va jugar la vida en un bot de goma per creuar el mar Mediterrani i arribar a Europa. Avui espera la resolució de la seva sol·licitud d'asil vivint, al costat de 30 persones més, en habitatges de plàstic i cartró a sota d'un pont, als afores de Pian del Lago, a Sicília (Itàlia).

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

embarassades o amb nadons, a persones amb discapacitat i a supervivents de tortures, entre d'altres. Totes haurien d'accedir als processos normals de sol·licitud d'asil a Grècia, però molt sovint són derivades als processos de "via ràpida" dissenyats per fer-les tornar a Turquia, quan haurien de rebre allotjament i assistència mèdica adequada.

Aquestes persones vulnerables teòricament han de ser identificades en un control mèdic només arribar-hi, però la veritat és que, durant la major part de l'any passat, a Lesbos només hi havia un metge per examinar totes les persones arribades a l'illa, unes 2.000 al mes. Al novembre no n'hi havia cap, de metge.

Arran de la denúncia d'Oxfam, el Govern grec es va comprometre al gener a incrementar el personal

Durant la major part de l'any passat, a Lesbos només hi havia un metge per examinar totes les persones arribades a l'illa, unes 2.000 al mes

mèdic a Lesbos i va anunciar un procés de selecció que estem seguint molt de prop, juntament amb les nostres organitzacions sòcies a l'illa, per confirmar que el compromís es compleix.

ELS VAIXELLS DE RESCAT, EN EL DIC SEC

I si aquesta és la situació de les persones que arriben, des d'Oxfam estem denunciant també el que està passant en el Mediterrani. Juntament amb altres 50 organitzacions

i plataformes hem enviat una carta oberta als governs de la Unió Europea acusant-los d'haver-se convertit en còmplices de la tragèdia que té lloc al Mediterrani. Denunciem que alguns estats membres de la UE han forçat intencionadament moltes de les organitzacions que fan operacions de recerca i rescat de persones al mar perquè deixin de fer el seu treball de salvament. Els governs han fet acusacions infundades contra els vaixells i els han impedit abandonar els ports. Fa poc més d'un any hi havia cinc organitzacions amb bucs de rescat. Avui dia, no en queda cap. Ja sabem el que això significa per a la gent que intentar arribar a les costes europees.

A Espanya, concretament, des d'Oxfam Intermón vam demanar ja al febrer al Govern i a tots els partits presents

Arran de la denúncia d'Oxfam, el Govern grec es va comprometre al gener a incrementar el personal mèdic a Lesbos

en la contesa electoral que reforcin el servei públic de rescat i que donin suport a les operacions de recerca i rescat en el Mediterrani. Permetre que els vaixells atraquin en els ports, desembarquin les persones rescatades i tornin al mar per continuar la seva feina és complir no només amb la llei sinó també amb els principis més bàsics de la humanitat.

Més informació a:
bit.ly/NdPInformeGrecia

DONES EN ZONES DE CONFLICTE

No hi ha qui s'escapi de les urpes devastadores d'una guerra. Per a les dones pot ser un punt sense retorn, però també els pot obrir noves oportunitats. A través dels casos de l'Iraq, el Territori Palestí Ocupat i el Iemen, analitzem de quina manera la guerra i l'ocupació han impactat en la vida de les dones i expliquem com Espanya pot tenir un paper clau ajudant en la prevenció dels conflictes i afavorint la protecció i la participació de les dones. **Text:** Júlia Serramitjana, periodista del

Departament de Comunicació, i Belén Sobrino, assessora sènior de gènere a Oxfam Intermón

Coïncidint amb la setmana del 8 de març, vam llançar l'informe "Dones en zones de conflicte", amb recomanacions concretes perquè els partits, estant en aquells moments a tocar de les eleccions que decidirien el Govern d'Espanya, les introduïssin en els seus programes electorals.

L'informe analitza la petjada de la violència armada en tres contextos en els quals desenvolupem els nostres projectes, posant de manifest la desigualtat i l'impacte que genera en les vides de les dones, però també la capacitat de resiliència i de superació que elles tenen.

Des de la nostra organització instem a promoure una política exterior que defensi especialment els drets de les dones en els conflictes, a aturar la venda d'armes a la coalició saudita que intervé en la guerra del Iemen i a aplicar un criteri de presumpció de denegació a les exportacions a l'Iraq. Finalment, demanem també que el finançament per promoure la igualtat de gènere s'apugui fins al 15% del total de l'ajut oficial al desenvolupament.

L'informe mostra, mitjançant dades i testimoniatges, com les guerres causen estralls a tota la població, però per a les dones els efectes són multiplicadors. La violència armada els causa un doble impacte: a les atrocitats que sofreix tota la població civil se sumen les desigualtats preexistents contra elles.

En els contextos de conflicte, les dones i nenes s'enfronten a la violència sexual, disposen de menys recursos per protegir-se i sobreviure, s'han de fer càrrec de les seves famílies en una situació límit, són forçades a allistar-se en grups armats o a fugir deixant-ho tot enrere... La naturalesa de les guerres contemporànies envaeix els espais més privats de les dones amenaçant la seva identitat i la seva seguretat.

Alhora, hi ha nombrosos exemples que revelen com els contextos de conflicte i ocupació també serveixen perquè les dones assumeixin rols clau en quedar-se a càrrec de la família, la qual cosa els permet iniciar un procés d'empoderament. Malgrat trobar-se en situacions extremes, han mostrat una capacitat ímproba per desafiar el rol tradicional al qual estaven històricament subjectes i han superat molts dels obstacles que els havien impedit guanyar més autonomia en la seva vida personal i pública. Gràcies a la contínua lluita de les organitzacions de dones, han pogut estar en espais de decisions tant en l'àmbit nacional com en el comunitari.

Més informació a:
bit.ly/DonesZonesConflicte

S'HAN DUPLICAT

els conflictes civils en les últimes dues dècades: l'any 2001 n'hi havia 30, el 2016 van arribar a 70

1 DE CADA 5

dones refugiades o desplaçades en entorns d'emergència humanitària pateix violència sexual

LES DONES,

juntament amb els seus fills i filles, formen el 76% del total de persones desplaçades per la guerra

© Charidte Sawyer / Oxfam

Raghda Ali, a la biblioteca de la Universitat de Mossul, cremada pel grup terrorista Estat Islàmic. Juntament amb la seva família va fugir del conflicte de Mossul a un camp de persones desplaçades. Quan el seu veïnat va ser recuperat, van poder tornar a casa i ella va reprendre els estudis.

Treballem amb les dones

AL IEMEN

A més de proporcionar aigua i ajuda humanitària en la que ja és la crisi més greu del món, provocada per gairebé quatre anys de guerra implacable, les nostres intervencions estan centrades en visibilitzar el paper de la dona i la seva participació en l'esfera política. S'han engegat dues campanyes al país (The Missing Peace i #I_Can) per sensibilitzar la societat sobre el paper que té la dona en la construcció de pau. Gràcies a l'empoderament i capacitació d'aquestes organitzacions, les dones han elaborat una sèrie de documents destinats a influir en el procés de pau i han aconseguit lliurar-los a l'enviat especial de Nacions Unides.

A L'IRAQ

Tots els programes humanitaris tradicionals (els d'aigua i sanejament i els de mitjans de vida) incorporen la perspectiva de gènere en totes les fases de la intervenció. Des de començaments del 2018, tenim un programa específic per a les dones víctimes de violència sexual. L'objectiu és oferir-los eines perquè puguin superar aquest trauma, millorar les seves condicions de vida i elevar la seva veu. Per a això, hem treballat juntament amb més de 200 supervivents, a més de 50 mediadors comunitaris (incloent-hi líders comunitaris homes), per fer campanyes de sensibilització destinades a aconseguir que coneguin els seus drets. Hem identificat les 100 dones més vulnerables i les hem capacitades amb l'objectiu que posin en marxa la seva pròpia microempresa. Aquest treball es fa en col·laboració amb una copart iraquiana: Al-Amal.

AL TERRITORI PALESTÍ OCUPAT

Oxfam dona suport a sis organitzacions, de les quals la meitat són de dones, que lideren l'anomenada Coalició 1325, i les altres tres són associacions israelianes que tenen una missió que es basa a respondre a les necessitats legals i de protecció de les dones palestines.

A través del suport a aquestes organitzacions, Oxfam està afavorint el creixement de la participació femenina en la presa de decisions en tots els àmbits. A més, es duu a terme una important feina de pressió perquè l'Autoritat Palestina faci una reforma legal que protegeixi la dona. A Gaza s'han creat comitès locals per identificar les violacions causades pel bloqueig.

"El meu marit va morir en combat i jo m'encarrego de tot a casa. Abans de la guerra tot era barat, ara no podem comprar res."

Aisha (Iemen)

"El meu somni seria sortir de casa amb la mateixa llibertat amb què ho fa el meu marit. Però no puc perquè la meua cultura no m'ho permet."

Dona iemenita desplaçada

"Voldria poder parlar amb els presidents i dir-los que la pau és imprescindible, que és la base de qualsevol progrés per a les dones."

Dona de Gaza

"El nostre cos no ens pertany. L'home considera que és seu."

Dona activista iraquiana

UNA RESPOSTA PER A CADA EMERGÈNCIA

Treballem en acció humanitària des de l'any 1973. Hem donat suport a milers de persones afectades per desastres naturals i conflictes, en més de 20 països. Som experts a proporcionar aigua, sanejament i higiene (WaSH) i seguretat alimentària en les situacions d'emergència humanitària. La prevenció, l'ajuda i la reconstrucció, així com la denúncia i incidència política, també són part important de la nostra feina. Aquestes són algunes de les emergències a les quals estem donant resposta actualment.

IEMEN

L'EMERGÈNCIA

La població iemenita viu una de les crisis humanitàries més greus del món. Més del 75% del país necessita ajuda urgentment. Una de cada tres persones, sobretot dones i nenes, està a un pas d'una crisi de fam. Les infraestructures han estat destruïdes, els preus dels aliments s'han disparat i tant l'assistència sanitària com el proveïment d'aigua potable s'han vist greument afectats. Molta gent s'ha quedat sense feina i no pot comprar menjar.

EL NOSTRE TREBALL

3 milions de persones amb accés a aigua potable i latrines

Donem oportunitat de feina a la població

430.000 persones assistides per combatre el brot de còlera

Oferim tractament veterinari per al bestiar

REPÚBLICA CENTREAFRICANA

L'EMERGÈNCIA

El país, un dels més pobres del món, ha sofert crisis cícliques des de la seva independència. Una de cada cinc persones es troba lluny de casa seva a causa del conflicte que va esclatar el desembre del 2013 i que rebrota esporàdicament. Més de la meitat de la població passa gana i necessita ajuda humanitària. El conflicte ha impedit que els agricultors puguin accedir als seus camps i, en conseqüència, les collites resulten insuficients. Diversos pobles han estat cremats, incloent-hi les infraestructures de proveïment d'aigua.

EL NOSTRE TREBALL

300.000 persones assistides

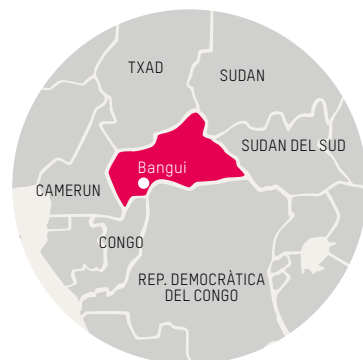
Construïm latrines i dutxes, i lliurem sabó i galledes per a les escombraries

Conscienciem sobre temes sanitaris i de salut

Col·laborem en la distribució d'aliments i diners en efectiu

BANGLA DESH

L'EMERGÈNCIA

Des de l'agost del 2017, gairebé un milió de persones rohingyes han fugit de Myanmar per buscar refugi a Bangla Desh, on milers d'elles viuen en assentaments improvisats. Les condicions són terribles, amb latrines desbordades i aigua contaminada. Més del 70% de la població refugiada no disposa d'un refugi adequat i la meitat no pot accedir a aigua potable. Les pluges provoquen inundacions i esllavissaments i fan malbé els camps.

EL NOSTRE TREBALL

- 260.000 persones han rebut aigua potable i aliments
- 23.000 famílies han rebut butlletes per a aliments
- Instal·lem punts d'aigua, latrines, dutxes, clavegueram i enllumenat

REP. DEM. CONGO

L'EMERGÈNCIA

Anys de conflicte al país han desencadenat la pitjor crisi humanitària del món, que ja afecta 13 milions de persones. Comunitats senceres han estat destruïdes; les cases han estat reduïdes a cendres i milers de dones han estat violades. A més, un brot d'ebola ha afectat una regió del país devastada per la crisi humanitària.

EL NOSTRE TREBALL

- Proporcionem aigua segura a la població
- Difonem informació bàsica d'higiene per aturar el brot d'ebola
- Hem instal·lat 100 punts de rentat de mans per a 120.000 persones
- Col·laborem en la millora de les instal·lacions hospitalàries

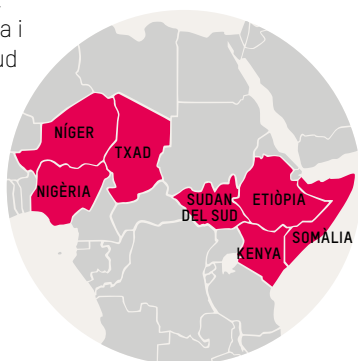
SAHEL I BANYA D'ÀFRICA

L'EMERGÈNCIA

Al Sudan del Sud, prop del 40% de la població fa front a la fam extrema. La carestia d'aliments amenaça també Nigèria i altres països. A la zona del llac Txad, el conflicte entre Boko Haram i les operacions militars per derrotar-lo ha provocat una gran crisi humanitària; els desplaçaments massius i les dificultats per conrear i per distribuir ajuda han deixat milions de persones gairebé sense aliments. A la Banya d'Àfrica, la sequera ha destruït les collites, ha provocat la mort del bestiar i ha fet que hi augmenti l'amenaça del còlera i altres malalties.

EL NOSTRE TREBALL

- Distribuïm aliments, diners i butlletes
- Facilem llavors i eines per a la terra i menjar per al bestiar
- 1,5 milions de persones ateses al Txad, Etiòpia, Kenya, el Níger, Nigèria, Somàlia i el Sudan del Sud
- Donem aigua neta per evitar la propagació de malalties

REFUGIATS A EUROPA

L'EMERGÈNCIA

Es tracta de la crisi de desplaçament més gran des de la Segona Guerra Mundial. Prop de 70 milions de persones han abandonat casa seva per culpa de les guerres, la pobresa i el canvi climàtic. A Ventimiglia (a la frontera francoitaliana), més de 200 persones viuen en un campament improvisat en condicions molt precàries i 700 s'allotgen en un centre de trànsit. A Grècia, més de 15.000 viuen atrapades en campaments precaris i superpoblats. L'accés a aigua, sanejament i alimentació és difícil i condiona la seva salut.

EL NOSTRE TREBALL

Proporcionem aigua, refugi i ajuda de primera necessitat en les diferents regions:

- Sicília: articles de primera necessitat i assistència legal i psicològica
- Frontera francoitaliana: bens bàsics i suport legal
- Toscana: acollida i facilitació de la integració
- Lesbos: protecció, assistència legal i integració

 Més informació a: www.OxfamIntermon.org/emergencies

HONDURES: CASELLA DE SORTIDA DE LES CARAVANES DE MIGRANTS

Una nova manera de migrar pren força a l'Amèrica Central. Milers de persones, de vegades famílies senceres, s'uneixen per viatjar plegades en caravanes cap al nord, i així protegir-se dels perills de la ruta. Però d'on venen?, què passa a les seves ciutats i pobles?, per què marxen? Hem viatjat per Hondures buscant les claus d'aquest èxode.

Text: María José Agejas, periodista del Departament de Comunicació

Fotos: Bruno Gallardo

El 13 d'octubre del 2018 es va posar en marxa des de San Pedro Sula (Hondures) la primera d'una onada de caravanes de persones migrants. D'altres l'han seguit i estan en ruta ara mateix. Oxfam ha donat suport des del començament a les persones integrants d'aquestes caravanes amb menjar, sanejament i articles de condícia. Més enllà d'aquest suport puntual, d'emergència, però, treballem en múltiples projectes relacionats amb la desigualtat, l'agricultura o el combat a les violències, a Hondures i altres països d'origen d'aquest fenomen migratori. Són les causes de fons d'un corrent que no

ha començat pas ara, ni de bon tros, però que ha adquirit notorietat a causa del format de caravana.

En algunes regions centreamericanes, la pobresa afecta més del 70% de la població. La pobresa, les violències de tota mena, l'abandó institucional, el canvi climàtic i l'extractivisme estan deixant sense opcions a grans majories d'homes i dones d'Hondures, Guatemala, Nicaragua i El Salvador. La població es veu empesa a emigrar com a única solució, fins i tot sent coneixedora dels perills i les dificultats del camí.

La pobresa, les violències de tota mena, l'abandó institucional, el canvi climàtic i l'extractivisme estan deixant sense opcions a grans majories d'homes i dones d'Hondures, Guatemala, Nicaragua i El Salvador

Un grup de persones migrants fan cua en un lloc de distribució de menjar a Tijuana (Mèxic).

De fons, desigualtat i corrupció. George Redman és el director d'Oxfam a Honduras: "Parlem d'una economia al servei de l'1% més ric. El país ha tingut un creixement econòmic d'entre el 3 i el 4% que s'ha mantingut al llarg dels anys, però els beneficis s'han quedat en mans d'aquesta elit i la gran majoria de la població continua vivint en condicions de pobresa", explica.

VIOLENCIA I EXPLOTACIÓ

Un viatge a San Pedro Sula ajuda a entendre alguns dels detonants d'aquesta migració. La colònia López Arellano, per exemple, és un lloc on no és bona idea

passejar quan ha caigut el sol. Les bandes de delinqüents (*maras*) s'han fet seu el lloc i atemoreixen la població amb extorsions i violència. Míriam Díaz, que treballa en una maquila, ha hagut de portar els seus fills a viure amb l'àvia. Plora quan parla d'aquest allunyament, però surt tan d'hora de casa i hi torna tan tard que és no ja insegur, sinó impossible, tenir cura dels nens. La Míriam, com passa sovint amb les dones, pateix directament dos dels factors que potencien la migració: la inseguretat física i l'econòmica.

Oxfam dona suport, amb finançament i acompanyament, a l'organització en

la qual milita la Míriam, la Cooperativa de Mujeres Hondureñas (Codemuh), que treballa amb dones de les maquiles, aquestes zones franques que atrauen inversió estrangera a canvi d'obscurs beneficis fiscals i d'una mà d'obra barata i explotada. 260.000 persones, majoritàriament dones, treballen en les maquiles de l'Amèrica Central.

A Honduras, la cistella bàsica mensual, un barem que calcula el que una persona necessita per alimentar-se, pagar la llum, comprar roba, desplaçar-se, etc., és d'unes 15.000 lempires (540 euros), però el salari de la Míriam no arriba a les

← Les caravanes de migrants inclouen famílies senceres que se senten més protegides viatjant en grups grans.

↓ Una nova manera de migrar pren força a l'Amèrica Central. Integrants de la caravana intenten creuar la frontera entre Mèxic (Tijuana) i els Estats Units.

7.100 (256 euros). La feina que ella fa, consistent a cosir juntament amb tres companyes 500 dotzenes de samarretes diàries, li ha deixat lesions físiques permanents causades pels moviments repetitius. Amb poc més de 30 anys, té més lesions que la seva mare.

El 74% de la població hondurenys viu per sota del llindar de la pobresa, i els índexs són especialment alarmants entre les dones, a causa del seu accés limitat a l'educació i a l'excessiva càrrega del treball de cures.

El suport d'Oxfam a les nenes i dones hondurenys procura crear xarxes i coalicions entre elles, posar-les en contacte i donar-los eines per a la seva lluita. Estem amb organitzacions de dones als barris, amb grups que al seu torn ajuden dones víctimes de violència de gènere, amb mediadores comunitàries, amb associacions de dones rurals o feministes. Des dels canvis legals en les cases refugi, passant pels microcrèdits, la formació o els canvis en les creences i actituds. Maritza Gallardo, responsable del programa Iguals d'Oxfam a Honduras, és la impulsora d'aquesta estratègia: "Totes elles estan fent una feina de molta valentia, perquè elles viuen aquí, viuen amb aquesta realitat. I són dones que no tenen por".

Ana Cruz és una d'aquestes dones sense por. És directora de l'associació Calidad de Vida, que amb el suport d'Oxfam té una xarxa de cases d'acolliment per a víctimes de la violència de gènere. A Honduras, un país amb menys de deu

A Honduras, un país amb menys de deu milions d'habitants, cada 17 hores és assassinada una dona, la qual cosa atorga a aquest país l'índex més elevat de femicidi de l'Amèrica Llatina i el Carib

milions d'habitants, cada 17 hores és assassinada una dona, la qual cosa atorga a aquest país l'índex més elevat de femicidi de l'Amèrica Llatina i el Carib. "El 96% dels crims queden impunes", afirma, "i això significa que qualsevol ens pot fer mal. Les batalles a Honduras s'estan donant sobre els cossos de les dones".

PROBLEMÀTICA RURAL

La pobresa, l'exclusió i la consegüent violència sumen les seves arrels en la desigualtat. Però hi ha un altre condicionant que agreuja la situació en l'entorn rural: el canvi climàtic. Honduras és considerat un dels països més vulnerables al risc climàtic i, no obstant això, les polítiques públiques per prevenir i mitigar el seu impacte són més que limitades. "La inversió per donar suport als agricultors a petita escala s'ha reduït i és pràcticament nul·la avui dia", explica George Redman. Oxfam col·labora amb associacions d'agricultors i agricultores per prevenir els efectes del canvi climàtic. Policarpo Ordóñez pertany a una d'aquestes entitats, ADEPES, i assegura

Hondures és considerat un dels països més vulnerables al risc climàtic i, no obstant això, les polítiques públiques per prevenir i mitigar el seu impacte són més que limitades

que cap responsable de l'Administració ha visitat Pespire (Choluteca) després de la torrencial i devastadora tempesta que, després d'una intensa sequera, s'ho va emportar tot per davant el passat mes de novembre. "Jo no havia vist res com allò en la meua vida", resumeix des de l'altura dels seus anys aquest agricultor. ADEPES dona suport des de fa temps a les

famílies camperoles amb horts familiars, diversificació de cultius, millores tècniques, selecció de llavors i sistemes de reg.

Les zones rurals, indígenes o no, pateixen també l'espoli que suposen els projectes miners, energètics o de la fusta, que tenen un impacte ambiental enorme i són causa de l'èxode migrant. Oxfam lluita per tal que, segons el que es va establir en els convenis internacionals i en la mateixa Constitució del país, es dugui a terme una consulta prèvia, lliure i informada a les comunitats afectades. "Cal reconèixer que són bens públics dels quals viuen poblacions rurals i pobres. Qualsevol afectació a la seva terra i a la seva aigua és per a aquestes poblacions un tema de vida o mort, i per això estem veient molta gent que se'n va del país, perquè ja no poden continuar vivint en

les seves comunitats", conclou George Redman.

Precisament Hondures serà la destinació del nostre proper viatge de col·laboradors i col·laboradores, en el qual veuran amb els seus ulls la potència dels projectes als quals donen suport a través d'Oxfam i de les organitzacions amb què treballem en aquest país.

Més informació a:
[Honduras.Oxfam.org](https://honduras.oxfam.org)

BURKINA FASO

QUAN LES ÚLTIMES RESERVES DE MENJAR S'ESGOTEN

Els camps estan secs i ni les famílies ni el bestiar tenen res per menjar. S'estan esgotant les reserves. El maig és el primer dels mesos més dolents de l'any per a la gent que viu a la franja del Sahel. Hantou Sidebe és la mare d'una família ramadera del sud-est de Burkina Faso. Té algunes vaques, però, sense pastures, gairebé no produeixen. "Ara que comença l'època seca, si les vaques no em donen llet, no tinc res per poder comprar aliments", es lamenta. Amb tan sols tres litres més de llet al dia, comunitats rurals senceres, tan vulnerables com la seva, podrien fer front als mesos d'escassetat i penúria que ara arriben.

Text: Itxaso Ferreras, tècnica del programa Empreses que Canvien Vides | **Fotos:** Pablo Tosco / Oxfam Intermón

Hantou Sidebe muny una de
les deu vaques que té. Una
part de la llet que obté serveix
per alimentar la família, i
l'altra, per vendre-la.

Les pastures es van començar a assecar al febrer; avui, les collites ja gairebé s'han esgotat i el bestiar s'està quedant famèlic. Milers de famílies s'enfronten als mesos més durs de l'any, que cada vegada són més difícils, més arduos, més llargs. El canvi climàtic els està agreujant.

Any rere any constatem les conseqüències del fràgil equilibri en què viuen les famílies rurals a causa d'un clima que cada dia és més canviant i imprevisible, i busquem al seu costat solucions per reforçar els seus mitjans de subsistència, perquè puguin fer front a la vida amb uns recursos més grans i més estables.

És ara, justament, que comença l'època que allà anomenen *soudure*, uns mesos de gran escassetat i penúria que, si tot va bé, s'acabaran a l'octubre, amb la nova collita.

En comunitats com la de la Hantou es viu l'estació seca amb por i amb incertesa. Els seus habitants temen que, com altres vegades, les sequeres recurrents els deixin sense res per menjar durant dos o tres mesos, els obliguin a racionar els àpats diaris i a vendre els pocs animals que tenen per poder comprar cereals al mercat, o fins i tot els facin haver de tornar a consumir baies i fulles d'arbres o a furgar els formiguers per aconseguir uns pocs grans de cereal.

Als països del Sahel, com ara Burkina Faso, poblats en gran part per famílies ramaderes que viuen dels caps de bestiar que tenen, les vaques són la garantia de l'estabilitat familiar. La majoria es destinen al consum de carn, i unes poques es reserven per a la producció de llet.

A Burkina Faso en concret, l'impacte del canvi climàtic és devastador per a un 80% de la població. Milers de

famílies viuen de les vaques: el seu "fons bancari" és el bestiar. Sense pluges no hi ha pastures, i sense aquestes el bestiar deixa de produir i les reserves de la població més vulnerable s'esgoten.

Així ens ho explica la mateixa Hantou: "Cada dia munyo les vaques que tinc i dono llet als meus nets i netes perquè

A Burkina Faso, l'impacte del canvi climàtic és devastador per al 80% de la població

esmorzin. Si me'n sobra una mica, se l'emporta una veïna que recull la llet d'altres famílies i la ven a la ciutat. Els pocs diners que guanyo amb aquesta llet em serveixen per comprar alguns aliments. No em sobra res i no puc estalviar per a l'estació seca, que és quan més necessitats tenim".

Les seves vaques produeixen només 3 litres de llet al dia, mentre que una vaca europea produeix més de 15 litres diaris. Però, amb una alimentació adequada a base de pinso, podrien donar fins a 6 litres cada dia, exactament el doble, i això, per a famílies com la seva, suposaria moltíssim. Amb aquests 3 litres de més al dia per vaca, podrien vendre la llet que els sobrés de l'esmorzar i estalviar per comprar aliments amb els quals afrontar l'estació que ara comença i que amenaça la seva supervivència.

Qualsevol petit imprevist posa en perill la vida d'aquestes famílies, que subsisteixen gràcies als petits horts i al bestiar. Però hem comprovat que ajudar-les a aconseguir aquests 3 litres d'excendent diari de llet permet no només que puguin sobreviure a l'època seca sinó que, a més, trobin una manera més estable i esperançadora de viure.

La Hantou ha de fer front a la temporada de sequera, en la qual escassegen les pastures per alimentar el bestiar.

Un dia en la vida de la Fatou

■ Fatoumata Sidibe viu a Kote Dougou, al sud-est de Burkina Faso, i és l'àvia d'una gran família que viu del seu bestiar. Cada dia es lleva ben d'hora i muny les deu vaques que té al seu càrrec. Va començar aquest ramat amb la vaca que la seva família li va donar com a dot quan es va casar, i de mica en mica el grup de bestiar ha anat creixent. "Des que vaig néixer, que munyo les vaques; m'hi va ensenyar la meva mare", ens explica.

Aquesta tasca és tradicionalment femenina. Ara la Fatou està passant el relleu a les dones més joves que ella de la família. "Estic gran i em fan mal els genolls quan m'ajupo", afegeix quan li preguntem pel relleu generacional en la tasca de munyir.

Una part de la llet que recull es destina cada dia a l'esmorzar dels seus nets i netes. La que sobra, la posa en uns bidons, amb la llet de les vaques de les seves veïnes, com la Hantou, i després apunta la quantitat corresponent a cada família en una llibreta i col·loca els recipients en la seva bicicleta.

La Fatou pedala tres hores al dia per fer arribar la llet de tota la seva comunitat a una petita lleteria que hi ha a la ciutat més propera. La minilleteria on va la Fatou és una de les que obtenen una millor proporció de llet local, per bé que encara no arriba ni a la meitat i ha d'afegir-hi un 60% de llet en pols importada.

"Amb el que guanyo de la venda de la llet compro condiments per cuinar i sabó per

a la família. I amb els estalvis he pogut adquirir una vaca", explica.

Tot aquest esforç li val la pena perquè està estalviant per complir un somni: "Vull obrir una paradeta a prop de la carretera que porta a la gran ciutat, on vendre llet pasteuritzada i iogurt. Sé fer el iogurt, però em calen recursos per poder muntar el meu petit negoci", ens confessa.

La Fatou, amb el suport d'Oxfam, rep formació sobre transformació de productes làctics i mesures d'higiene. A més, està aprenent a produir un pinso perquè les seves vaques puguin donar el doble de llet, i també pot accedir a uns preus més bons per comprar-lo gràcies al suport de les organitzacions locals acompanyades per Oxfam.

MUNYIR

La Fatoumata es lleva cada dia a les sis del matí per munyir les seves vaques.

ESMORZAR

Una part de la llet que obté es destina a l'esmorzar dels petits de la família. La resta, la posa en un bidó.

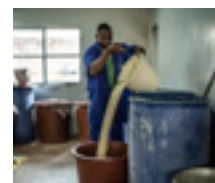
RECOLLIR

Després recull la llet de les altres dotze famílies que viuen en la seva comunitat.

TRANSPORTAR

Cada dia pedala durant tres hores per anar i tornar de Bobo-Dioulasso, que està a 20 km.

VENDRE

A la cooperativa de Bobo-Dioulasso ven la llet de totes les famílies.

REPARTIR

Torna amb els bidons buits i reparteix els diners guanyats amb la venda entre les dones de cada família.

Com donem suport a famílies com les de la Hantou i la Fatou

COMPRA DE PINSO

Proporcionem pinso a les famílies productores, i això fa que les seves vaques produeixin llet més nutritiva i en més quantitat. D'aquesta manera, poden vendre la que no consumeixen i fer servir aquests ingressos per després comprar aliments i medicines o cobrir les necessitats de la família.

A més, donem suport a associacions de famílies ramaderes per facilitar l'elaboració pròpia i l'accés a més bons preus en la compra de pinso.

SUPORT A COOPERATIVES

Treballem plegats amb petites cooperatives i empreses de transformació de productes làctics, que elaboren iogurt, nata i mantega. Una de les tasques és promoure que augmentin el percentatge de llet local que processen, en comptes d'utilitzar llet en pols importada, que, tot i que sempre està disponible i és més econòmica, és menys nutritiva i no afavoreix els productors locals.

A més, els donem suport perquè accedeixin a recursos econòmics amb els quals poder comprar l'equipament

necessari, com ara màquines pasteuritzadores, perquè no hagin de bullir la llet en cassoles rudimentàries, o vehicles motoritzats, per transportar als punts de venda els productes làctics elaborats.

FORMACIÓ PROFESSIONAL

Oferim formació a les persones que treballen en la producció, recol·lecció i transformació de la llet, sobre higiene, bones pràctiques, alimentació ramadera i elaboració de productes làctics.

També els proporcionem el material necessari per

augmentar la qualitat i la quantitat, com ara bidons hermètics, perquè transportin la llet en millors condicions, o neveres, per perllongar la conservació de la llet abans de dur-la als punts de transformació.

CONSCIENCIACIÓ SOBRE EL CONSUM LOCAL

Des d'Oxfam Intermón estem impulsant la indústria làctica local a través de la campanya "La meva llet és local". Avui dia, la major part de la llet que es consumeix a Burkina Faso, Mauritània, el Txad, Mali, el Níger i el Senegal és llet en pols importada, perquè

és més barata, malgrat que en aquests països abunda el bestiar boví.

Treballem perquè els governs afavoreixin la compra i el consum de llet de la zona establint limitacions a l'entrada al país de llet en pols importada, així com per conscienciar la població sobre el valor nutritiu de la llet fresca a través de campanyes de comunicació.

Més informació a:
www.OxfamIntermon.org/6litresdellet

Aminatou Sory envasa iogurt. És una de les vuit dones que treballen en la minilleteria Kossam de l'Ouest, de la ciutat de Bobo-Dioulasso.

Una oportunitat per a les dones

■ Les dones són qui tradicionalment s'encarrega de munyir les vaques per alimentar la família.

Donant suport a la indústria làctica local, assegurem un mitjà de vida per a elles i per a les seves famílies. Promovem un canvi que afavoreixi la reducció de la desigualtat que sofreixen les dones. "Ningú no em demana que reti comptes del que guanyo amb la venda de la llet. Tot el que obtinc és per als meus fills", relata la Fatou.

A més de munyir les vaques, són elles les que tradicionalment s'ocupen dels treballs de transformació. Així, en la major part de les lleteries les persones encarregades de produir els derivats de la llet, com ara el iogurt, són dones. Fomentar la indústria làctica, doncs, és fomentar l'ocupació femenina.

La Fatou carrega en la bicicleta la llet que donen les seves vaques i la de les dotze famílies veïnes de la seva comunitat. Triga una hora i mitja a anar a la ciutat per vendre-la, i una altra hora i mitja a tornar.

Els treballs de transformació dels productes làctics són realitzats majoritàriament per dones. Oxfam ofereix formacions sobre la producció de derivats làctics i pràctiques d'higiene i qualitat.

COM ACONSEGUIM AIGUA SEGURA EN UNA EMERGÈNCIA?

A Oxfam Intermón som experts en WaSH (aigua, sanejament i higiene, per les sigles en anglès). Treballem des del proveïment d'aigua potable en situacions d'emergència fins a l'acompanyament a comunitats perquè puguin desenvolupar-se i defensar els seus recursos naturals. Per assegurar la supervivència de les persones en les situacions d'emergència són imprescindibles l'accés a l'aigua potable, la higiene i el sanejament.

Text: Judit Saavedra, periodista del Departament de Comunicació | **Fotos:** Pablo Tosco / Oxfam Intermón

David Castellano, responsable d'aigua i sanejament, al costat de l'Ibrahim, tècnic d'aigua, a la comunitat de Chadra [Txad]. En aquesta comunitat estem construint un pou d'aigua la bomba del qual funciona amb energia solar.

En les situacions crítiques, com ara catàstrofes naturals, conflictes o epidèmies, responem en les primeres 24 hores des de qualsevol lloc del món. Per implementar els projectes WaSH en aquest tipus de contextos disposem d'un equip interdisciplinari amb personal altament experimentat que es desplaça fins a la zona d'intervenció a fi de respondre d'una manera ràpida i eficaç. El nostre equip tècnic està format per enginyeres, hidrogeòlegs, promotores de salut pública i personal d'infermeria, entre d'altres. Disposem d'equips humanitaris establerts en diferents països per enfortir les capacitats locals i cooperar amb les organitzacions de la zona. Tot plegat sense oblidar la participació comunitària, ja que és un element fonamental dels nostres projectes per garantir l'acceptació i el bon ús de totes les infraestructures i alhora fa que les activitats que duem a terme tinguin un impacte més gran.

Però a Oxfam Intermón no només treballem per facilitar aigua al màxim de persones possible. A més de la quantitat, ens preocupa la qualitat: la vida de milions d'éssers humans depèn de tenir aigua neta o no. Beure aigua bruta o contaminada pot fer contreure malalties contagioses que resulten mortals en aquestes circumstàncies. De vegades en les emergències trobem aigua disponible, però malgrat que pugui semblar que està neta no podem assegurar que es tracti d'aigua apta per al consum, i això ho detectem amb el nostre "kit d'aigua segura". Aquest kit, que consta d'una maleta amb material per analitzar l'aigua, ens permet saber d'una manera molt senzilla i visual el nivell de terbolesa, de clor i de contaminació bacteriològica que té l'aigua que volem examinar.

Marta Val, enginyera d'aigua i sanejament, ens explica com funciona, en tres senzills passos.

PAS 1

COM ANALITZEM LA TERBOLESA DE L'AIGUA?

El primer pas per saber si l'aigua disponible pot ser tractada directament amb clor o bé cal fer-li un pretractament és valorar el seu grau de terbolesa (nivell de transparència). Per a això, fem servir el turbidímetre, un aparell en forma de tub transparent que omplim de l'aigua que volem analitzar. En menys d'un minut, ens proporciona un diagnòstic que ens permet determinar si aquesta aigua pot clorar-se o no. Si el resultat és una aigua suficientment clara (hi ha una línia circular dibuixada en el fons del tub), significa que es podrà desinfectar amb clor. Al contrari, si no és prou transparent, representa que hi ha partícules en suspensió i només serà possible aplicar-hi un tractament de desinfecció amb clor si abans fem un pretractament: deixar-la en repòs durant un temps, per exemple, per decantació, o filtrar-la.

PAS 2

COM ANALITZEM EL CLOR RESIDUAL I EL PH?

Ho fem amb el *pooltester*, una capseta de colors que té dos compartiments que hem d'omplir amb l'aigua que volem analitzar. Els membres de l'equip d'emergències sempre en porten un a la butxaca. És indispensable que es comprovin aquests dos paràmetres, ja que el clor destrueix els microorganismes patògens i si no n'hi ha gens, de clor, significa que no tots han estat eliminats. Així, quan desinfectem l'aigua, ha de quedar-hi una quantitat residual de clor, la qual cosa ens indica que ja no hi ha cap patògen a l'aigua. Pel que fa al pH, cal que es trobi entre uns paràmetres determinats perquè l'aigua pugui ser tractada amb clor i aquest tractament tingui efecte. Per a això, una vegada que el *pooltester* està ple d'aigua, cal afegir-hi unes pastilles. L'aigua canviarà de color segons el seu estat i, per associació amb una llegenda de colors, es determinarà quin nivell de cada paràmetre (clor i pH) té l'aigua. Aquest pas també dura aproximadament un minut.

PAS 3

COM ANALITZEM LA CONTAMINACIÓ BACTERIOLÒGICA?

El que fem és filtrar l'aigua perquè els bacteris quedin atrapats en una membrana. Després es fiquen en una incubadora (durant aproximadament 16 hores) fins que arriba un moment en què podem veure'ls i comptar-los. Després, per mitjà d'unes fórmules, podem conèixer la quantitat de clor que cal que posem a l'aigua per tal d'obtenir aigua segura.

Després de seguir aquests tres passos, ja podem proporcionar aigua segura i, així, protegir i salvar la vida de les persones que hauran de consumir-la.

➔ Actualment estem donant suport en WaSH en països com Etiòpia, Somàlia, el Iemen o Bangla Desh i les regions del llac Txad i la Banya d'Àfrica, entre d'altres.
Més informació a: bit.ly/AiguaVida

QUÈ HEM ACONSEGUIT

TSUNAMIS I TERRATRÈMOLS A INDONÈSIA: LA NOSTRA RESPOSTA HUMANITÀRIA

L'any passat, Indonèsia es va veure afectada per tres devastadors terratrèmols i tsunamis en menys de cinc mesos. Més de 210.000 persones van rebre el nostre suport, amb milions de litres d'aigua, més de 20.000 *kits* d'higiene i col·laboració per reconstruir les seves vides.

Text: Eva Moure, periodista del Departament de Comunicació

© Carl Court / Getty Images

Una dona mira els enderrocs d'un edifici destruït per un tsunami, l'1 de octubre del 2018, a Palu (Indonèsia). El terratrèmol de magnitud 7,5 que va assolir la costa indonèsia a l'illa de Sulawesi va causar el col·lapse de milers de llars, juntament amb hospitals, hotels i centres comercials.

Indonèsia és un dels països més propensos a desastres de tot el món. El 2018, abans del tsunami, ja havia sofert altres situacions d'emergència humanitària, en les quals van morir prop de 4.000 persones i va haver-n'hi centenars de milers que van haver de desplaçar-se. La nostra organització treballa amb entitats locals per desenvolupar la capacitat humanitària de les comunitats i perquè puguin respondre al més aviat possible davant un desastre.

Quan el país encara s'estava recuperant del terratrèmol de Lombok, el juliol del 2018, un altre seïsme i un altre tsunami van colpir fortament l'illa de Cèlebes. El resultat: 1.400 persones mortes i més de 70.000 de desplaçades. Al desembre, un tsunami va arrasar les illes de l'estret de la Sonda, després que el volcà Anak Krakatau (Krakatoa) entrés en erupció a

les profunditats marines. El tsunami va acabar amb la vida de 437 persones, va ferir-ne més de 30.000 i va provocar que més de 16.000 es veiessin obligades a fugir de casa seva. Encara hi ha gent desapareguda. Moltes de les persones mortes eren turistes, ja que la zona de Pandeglang, a la província de Banten, la més afectada, és una destinació molt popular.

Des del primer moment, ens vam coordinar amb les autoritats indonèsies i altres agències humanitàries per avaluar les necessitats més urgents, vam construir latrines temporals a la zona i vam distribuir-hi kits d'higiene, que incloïen sabó i mantes. També vam promoure la neteja de pous, tant a Banten com a Lampung. El nostre suport posterior es va centrar sobretot en diferents iniciatives relacionades amb la higiene, bàsica per prevenir malalties i problemes de

salut: vam impulsar una clínica mòbil i una campanya de salut, i també vam oferir suport psicosocial a les persones afectades pel desastre. L'equip d'Oxfam sobre el terreny es va coordinar en tot moment amb la companyia d'aigua local i amb les comunitats afectades (la qual cosa va permetre garantir-ne el manteniment posterior), així com amb els serveis de salut comunitaris, per ajudar les persones supervivents.

La nostra resposta humanitària va arribar a 22.234 persones a l'illa de Lombok, a 183.527 a l'illa de Cèlebes i a més de 7.000 en les comunitats de Banten i Lampung. Properament tancarem els campaments base que tenim en aquestes dues localitats i traspasarem una part de la feina feta a organitzacions locals per tal que puguin donar continuïtat a les tasques de recuperació.

En primera persona

L'Ajat i la Unayah es van veure obligats a fugir del seu lloc d'origen per culpa del tsunami. "La meua casa només es va inundar, però vaig perdre el bot que tenia per pescar" (la pesca és una de les principals fonts d'ingressos de la zona). "Al poble on jo visc van morir vuit persones, però, per sort, la meua família està bé. Estic molt agraïda per haver pogut tenir aigua potable per beure i cuinar", explica la Unayah.

Hilman Agung, enginyer especialitzat en aigua, treballa per a Oxfam i dona formació a diferents organitzacions locals per tractar l'aigua i assegurar-se que és apta per al consum. "Estic aquí des de l'endemà del tsunami. Hem estat distribuint 6.000 litres cada dia amb camions cisterna, en tres zones diferents. I també hem repartit més de 1.500 kits d'higiene."

HEM DONAT SUPORT A 212.761 PERSONES

En un primer moment vam construir latrines temporals i vam distribuir kits d'higiene. El nostre suport posterior es va centrar a prevenir malalties i problemes de salut, impulsant una clínica mòbil i una campanya de salut i oferint suport psicosocial a les persones afectades.

109 MILIONS DE LITRES D'AIGUA POTABLE
han estat distribuïts

480 PERSONES
han rebut atenció clínica mòbil

20.000 KITS D'HIGIENE
han estat lliurats

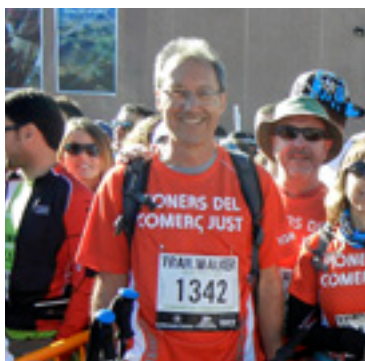

1.000 PERSONES
han pogut obtenir una feina

 Més informació a: bit.ly/TerratremolIndonesia

UN PATRONAT COMPROMÈS AMB LA NOSTRA ORGANITZACIÓ

A Oxfam Intermón comptem amb un grup de persones que, de manera voluntària, juntament amb el Consell de Direcció, s'encarrega de vetllar pel bon rumb de la nostra organització. Es tracta dels membres del Patronat, tretze professionals independents vinculats als mons acadèmic, empresarial i de la solidaritat. Et convidem a saber qui són.

Ignasi Carreras, participant en l'Oxfam Intermón Trailwalker.

IGNASI CARRERAS FISAS, president

Enginyer industrial (UPC), diplomat en Organització i Direcció d'Empreses (EAE) i posseïdor de diversos postgraus, és professor del Departament de Direcció General i Estratègia i director dels Programes d'ESADE d'Executive Education. Va ser director d'Oxfam Intermón, on va treballar del 1988 al 2005. Col·labora amb diferents organismes internacionals, ONG i fundacions

"Sento orgull de la gent amb què treballem en tants països del món. Especialment, de les dones que lluiten pels drets de la població, es rebel·len contra la pobresa i la injustícia i, amb el suport d'organitzacions com Oxfam Intermón, aconsegueixen canviar la seva situació i construir un futur millor per a les seves famílies i comunitats."

GRACIELA AMO SERRANO, vicepresidenta

Després d'una llarga carrera en màrqueting i comunicació en l'empresa privada, els últims anys ha donat un fort impuls a la seva col·laboració voluntària amb organitzacions socials, especialment en els àmbits de la comunicació, la captació de fons i les relacions amb els mitjans.

JAUME FLAQUER GARCÍA, secretari

Sacerdot jesuïta especialista en diàleg interreligiós i gran coneixedor de l'Islam. Actualment és professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i responsable de l'àrea teològica del centre d'estudis Cristianisme i Justícia, i col·labora en el centre social Migra Studium.

ANNA XICOY CRUELLES, tresorera

Té una àmplia experiència professional en el món de la direcció i la gestió econòmica i estratègica, dins dels àmbits de les telecomunicacions, l'esport, l'auditoria i la cultura. Actualment és responsable de la direcció d'operacions de Barcelona Serveis Municipals (BSM).

VOCALS

LILIANA ARROYO MOLINER

La seva trajectòria professional està dedicada a l'anàlisi social, dins i fora del món acadèmic. Les seves línies de treball actuals se centren en la innovació i impacte social, la transformació digital i el desenvolupament sostenible. És investigadora a ESADE i col·labora regularment amb organitzacions socials.

MARÍA JESÚS CONDE ZABALA

Advocada amb més de 30 anys d'experiència en les àrees de drets humans, cooperació per al desenvolupament, justícia i migracions. Ha estat directora de Drets Humans al Govern basc, assessora de protecció de la infància a l'Oficina Regional d'Unicef per a Amèrica Llatina i el Carib, directora de Migració i Desenvolupament de la Fundació Internacional i per a Iberoamèrica d'Administració i Polítiques Públiques (FIAPP) i representant d'Unicef a Nicaragua, la República Dominicana i Bulgària. La seva trajectòria professional ha estat especialment lligada als drets de la infància i les dones.

CONSUELO CRESPO BOFILL

Especialista en cooperació descentralitzada i pau i cooperació. Durant 20 anys ha estat voluntària d'Unicef Espanya, i del 2005 al 2013 va ser presidenta d'aquesta organització a Espanya. És membre de diversos òrgans i fòrums dels àmbits social i empresarial.

Els membres del Patronat, en una de les reunions periòdiques que fan amb la Direcció General.

ALMUDENA EGEE ZEROLO

Té una àmplia experiència en docència reglada i una llarga trajectòria com a voluntària, cooperant i col·laboradora en organitzacions socials. Actualment és professora i coordina el voluntariat social en diverses organitzacions de lluita contra la pobresa dels alumnes del col·legi Nuestra Señora del Recuerdo, on treballa.

SYLVIA KONIECKI

Especialista en literatura hispanoamericana en la Facultat de Lletres de la Pontificia Universitat Catòlica del Perú i autora de diferents llibres i publicacions. Té una àmplia trajectòria de treball i vinculació amb organitzacions socials d'immigrants. Actualment és la coordinadora de l'associació pro immigrants Granada Acoge i presidenta d'Andalucía Acoge.

LLUÍS MAGRIÑÁ VECIANA

S'ha dedicat especialment al món de l'ajuda humanitària i a la cooperació al desenvolupament. Després de passar cinc anys al Txad, va ser fundador i director 15 anys d'Intermón. Posteriorment va treballar amb els refugiats ruandesos al Congo i va ser director del Servei Jesuïta als Refugiats durant set anys. Ha estat delegat d'educació dels Jesuïtes de Catalunya i ha engegat la Fundació Jesuïtes Educació. Actualment és el director del Centre Internacional d'Espiritualitat Ignasiana de Manresa.

LAURA RUIZ JIMÉNEZ

Especialista en història contemporània d'Amèrica Llatina i en gènere i desenvolupament, ha estat directora del Programa de Cooperació Internacional per al Desenvolupament de l'Institut Universitari Ortega i Gasset i coordinadora de la Xarxa Universitària de Recerca sobre Cooperació per al Desenvolupament. Autora de diferents llibres i publicacions sobre cooperació per al desenvolupament i sobre l'actualitat d'Amèrica Llatina, actualment treballa en la Direcció de Planificació, Seguiment i Avaluació de la Secretaria General Iberoamericana.

JOSEP SANTACREU BONJOCH

Té una àmplia experiència professional en el món de la direcció i la gestió dins dels àmbits de la sanitat, l'esport, l'acció social i la cultura. Impulsor del concepte de responsabilitat social de l'empresa, va ser un dels fundadors de Metges sense Fronteres a Espanya i actualment és conseller delegat del grup d'assegurances DKV i president de la seva fundació.

JUAN JOSÉ TOMILLO GONZÁLEZ

Ha desenvolupat una gran part del seu treball en els àmbits de l'educació i la pastoral. Actualment és director del col·legi Nuestra Señora del Recuerdo, responsable de la pastoral de col·legis de la zona centre i nord-oest d'Espanya, professor del Centro de Formación Padre Piquer i membre del consell assessor de l'ONG Entreculturas i del patronat del Colegio Mayor Universitario Loyola de Madrid.

Un patronat voluntari

■ Els membres del Patronat ho són a títol personal i de manera totalment voluntària, motivats pel seu compromís amb els objectius d'Oxfam Intermón. Són triats per a quatre anys, encara que poden ser reelegits, i s'encarreguen de vetllar per l'estratègia, la destinació i control dels recursos i la identitat de l'organització. El ple del Patronat es reuneix amb la Direcció General quatre vegades l'any, tot i que poden ser convocades reunions extraordinàries. Una mostra del seu compromís i implicació és el temps que dediquen a la nostra organització i també a conèixer les persones que en formem part i a participar en les activitats que organitzem.

Més informació a:
bit.ly/EquipOxfamIntermon

LES BICICLETES NO SÓN NOMÉS PER AL LLEURE

Les bicicletes no serveixen només com a mitjà de transport o per al lleure i l'esport: poden ser també una eina essencial en la vida de moltes persones. Disposar d'una bicicleta pot esdevenir fonamental per poder anar a escola o fins i tot per a la supervivència econòmica familiar.

Text: Carmen Suárez, voluntària del Departament de Comunicació

En la majoria de països desenvolupats, o en els que pertanyen a l'anomenat Primer Món, les bicicletes tenen una doble funció: la mobilitat i el lleure i esport. Pel que fa a la mobilitat, s'estan incorporant de manera massiva a l'espai urbà de totes les nostres ciutats, i el fet de fer-les servir diàriament per desplaçar-se ha deixat de ser un fenomen exclusiu dels països nòrdics. Motivacions diverses, com ara l'aposta per una energia més sostenible en els espais urbans, la recerca d'una forma de vida més saludable o, simplement, l'economia, estan fent créixer la presència d'aquest mitjà de transport a la ciutat.

D'altra banda, la bicicleta continua sent una de les

joguines més anhelades pels nens i nenes d'arreu. Tots tenim records inesborrables de la nostra primera bici, la de les rodets laterals per aprendre a pedalar, i de la que utilitzàvem després per a les excursions d'estiu. Per a algunes persones, la bici ha passat a ser també un important element de la seva activitat esportiva, i no cal dir de les que han esdevingut professionals del ciclisme; avui dia, carreres com la Vuelta (Espanya), el Giro (Itàlia) o el Tour (França) són seguides per milions de persones de tot el món.

Tots aquests usos de la bicicleta estan presents en el nostre imaginari col·lectiu. Però té també una altra finalitat, no tan evident, quan es converteix en un element vital

per a algunes persones, a les quals disposar d'un mitjà de transport com aquest els ajuda molt en el dia a dia. I és en aquests casos quan el fet de facilitar una bici a una persona o a un col·lectiu esdevé un exercici de solidaritat.

Des d'Oxfam Intermón volem mostrar dos exemples de com exercir la solidaritat a través de les bicicletes: un a Malawi i l'altre a Burkina Faso.

BICICLETES PER ACCEDIR A L'ESCOLA A MALAWI

En aquest país africà, el 54% de les nenes en edat de rebre educació secundària no estan estudiant, en gran part a causa del fet que les escoles estan lluny de les zones rurals. Aquesta distància suposa una important barrera per al

seu accés a l'educació. Per aquest motiu, es va engegar un projecte per distribuir bicicletes entre les nenes d'aquesta edat escolar i facilitar-los així la possibilitat d'anar a classe.

Aquest era el cas de la Grace. La seva lluita diària per recórrer a peu els 15 quilòmetres que la separaven de l'escola gairebé la va obligar a abandonar els estudis. Per això li va canviar la vida quan Oxfam va proporcionar-li una bicicleta. "Abans de tenir-la, arribava tard a casa cada dia i estava massa cansada per fer els deures. Per això, si la mestra em posava un exercici, no el feia bé. Ara que tinc aquesta bicicleta, sovint soc la primera de la classe", ens explica.

Per al repartiment de les bicicletes es fa un rigorós procés de selecció dut a terme per un comitè escolar integrat per mestres i gerents d'escoles, així com representants de les famílies i treballadors socials.

La distribució de les bicicletes, a més, s'ha convertit en un incentiu perquè els pares i tutors envii les nenes a l'escola, amb la qual cosa s'elimina una barrera més de les que els dificulten l'accés a l'educació.

DISTRIBUCIÓ DE LLET A BURKINA FASO

Un altre exemple que demostra que disposar d'una bicicleta pot canviar la vida de les persones és el projecte iniciat amb les dones de les famílies productores de llet a Burkina Faso. Les dones tenen un paper fonamental en les diferents etapes de la cadena de valor de la indústria lletera. Són elles les encarregades d'extreure la llet (munyir les vaques), de vendre-la i

"Ara que tinc aquesta bicicleta, sovint soc la primera de la classe", explica la Grace

de transformar-la en altres productes làctics. Després, amb els fons obtinguts, poden garantir l'alimentació de les seves famílies i cobrir-ne les necessitats de salut i educació.

La bicicleta és fonamental en la vida de Fatoumata Sidibe. Aquesta dona de 52 anys, productora i recol·lectora de llet, té deu fills, de 10 a 25 anys d'edat. Ella arriba cada dia amb la seva bicicleta a la petita lleteria de l'agrupació Kossam de l'Ouest, a Bobo-Dioulasso. S'hi trasllada des de la seva granja, situada a 20 quilòmetres de distància, per anar a vendre la seva llet i la de dotze famílies de la seva comunitat, que transporta en uns petits bidons. En total, té una hora i mitja d'anada i una altra hora i mitja

de tornada. A la ciutat fa les compres que necessita i torna amb els bidons buits a la seva granja. Els diners guanyats gràcies a la venda de llet els reparteix entre les dones de cada família ramadera.

Amb els estalvis, a poc a poc ha anat millorant la seva situació familiar. Quan va començar en això, tan sols tenia una vaca, la que li havia donat la seva mare com a dot en casar-se, i ara ja en té deu. A cadascuna de les seves quatre filles casades els ha regalat una vaca perquè també puguin anar estalviant amb l'extracció i venda de llet.

El suport que la Fatoumata i altres dones com ella reben d'Oxfam es tradueix essencialment en formació per a la transformació de la llet en productes derivats, com el iogurt, i en millora de la indústria lletera de la zona. Treballem amb organitzacions com Kossam de l'Ouest, que donen suport als productors de la zona i

incorporen en la seva indústria un percentatge més gran de llet local (prioritzant la seva utilització enfront de la llet en pols importada, que, encara que més barata i sempre disponible, és menys nutritiva). Així, a més d'elaborar productes làctics de més qualitat que es consumeixen localment, fomenten la producció de llet de qualitat i el desenvolupament d'aquestes lleteries, que proporcionen a les famílies rurals una nova manera d'obtenir ingressos.

Més informació a:
bit.ly/BicicletasSolidaridad

"GRÀCIES A OXFAM, ARA PRODUÏM MÉS BÉ I MÉS RÀPID"

Des d'Oxfam donem suport a aquesta cooperativa de dones que es dedica a produir cosmètics a base de karité i vendre'ls en el mercat local, per tal que, amb el treball que fan, millorin les seves vides, les de les seves famílies i les de la seva comunitat. Gràcies a l'acompanyament i a la inversió feta a través del programa Empreses que Canvien Vides (ECV), ara la cooperativa té uns resultats que li assegurin el futur com a negoci i, sobretot, un mitjà de vida per a les dones que hi treballen i per a les que recol·lecten nous de karité.

Text: Itxaso Ferreras, tècnica del programa Empreses que Canvien Vides

© Pablo Tosco / Oxfam Intermon

Com va començar la col·laboració amb Oxfam?

El 2015, l'epidèmia d'ebola va arribar a Burkina Faso. Aquell any, nosaltres vam patir molts problemes: no teníem gaires nous, ni prou diners. Oxfam va venir i ens va fer una comanda de sabó per als seus projectes de resposta a l'epidèmia. Gràcies a aquesta compra, vam tenir ingressos que ens van permetre tornar a comprar la matèria primera i continuar produint. Més tard va venir el programa Empreses que Canvien Vides, gràcies al qual avui dia podem dir que tot va bé.

En què ha contribuït Oxfam a través del programa Empreses que Canvien Vides?

El programa ens ha ajudat molt. Hi havia moltes coses que encara no sabíem, com per exemple fer una comanda. Ni tan sols sabíem si teníem pèrdues o guanys. Hem rebut formació i suport en matèria de comptabilitat, i actualment tenim els comptes clars. A més, disposem d'eines que ens permeten produir més bé i més ràpid. Tenim un molí nou que ens ha permès reduir un dia de treball de totes nosaltres a tan sols una hora.

Quin ha estat l'impacte social del suport que heu rebut?

Abans, a l'agrupació, hi treballàvem entre 8 i 13 persones; ara en som una quinzena més. A més, arribem a un nombre més gran de dones recol·lectores de nous de karité. De fet, un dels problemes principals als quals havíem de fer front era l'aprovisionament. Ara treballem amb diversos grups de dones i estem sovint en contacte amb elles.

I les vendes s'han consolidat?

Les vendes han augmentat molt. De seguida que produïm la mantega, ja la tenim venuda. La nostra producció s'ha doblat perquè tenim una forta demanda.

Quina creus que ha de ser la vostra millora següent com a agrupació?

M'agradaria que les dones que treballen en la cooperativa poguessin guanyar més diners que ara, perquè encara no obtenen els que necessiten. Les dones que treballen aquí i les dones productores tenen fills a càrrec seu, i han de pagar-ne l'escolaritat i el menjar de la família.

Invertir en empreses que canvien vides

El programa ECV dona suport a petites empreses rurals perquè més famílies construeixin el seu futur sense pobresa. Fem inversions estratègiques en negocis d'alt impacte social.

El programa té el suport d'empreses i persones donants que fan possible que avui dia estiguem col·laborant amb una desena de negocis rurals que milloren la vida de més d'11.000 persones en països com Burkina Faso, el Senegal, Bolívia o el Paraguai. Busquem persones interessades en la inversió d'impacte per fer front a aquest gran repte, el d'impulsar 25 empreses amb una inversió de 2,5 milions d'euros que milloraran la vida de 30.000 persones.

Més informació a:
www.OxfamIntermon.org/ca/ECV
Mariona González:
marionagonzalez@OxfamIntermon.org

NOUS PRODUCTES ECOLÒGICS I DE COMERÇ JUST DE LA MÀ DE VERITAS

Veritas i Oxfam Intermón ens hem aliat per desenvolupar conjuntament una gamma de productes ecològics i de comerç just. Amb aquesta iniciativa, continuem contribuint a millorar la vida de les famílies productores a l'Amèrica Llatina, Àsia i Àfrica, ara també de la mà de la cadena de supermercats d'alimentació ecològica líder a Espanya.

Text: Judit Saavedra, periodista del Departament de Comunicació

Aquesta és la primera vegada que a Oxfam Intermón fem una aliança d'aquest tipus, amb la qual les marques de totes dues entitats apareixeran en el mateix producte. Això és possible gràcies a la conjunció dels valors i compromisos d'ambdues institucions, com són la importància de posar els drets de les persones en el centre, el consum conscient i responsable i la sostenibilitat. Segons Chema Vera, director general d'Oxfam Intermón: "Les famílies camperoles amb què treballem s'uneixen en cooperatives o microempreses i treballen les seves terres de manera tradicional per obtenir millors ingressos i donar suport al desenvolupament de la seva comunitat. Aquesta aliança ens permet continuar estant al costat de milers d'aquestes famílies i alhora oferir al públic de Veritas uns productes naturals sostenibles socialment i mediambientalment".

Fa més de 25 anys que dediquem esforços a la comercialització de productes de comerç just, establint unes bases d'igualtat i transparència en les relacions de treball que permeten millorar les condicions de vida de les famílies productores. Importem aquests productes de cooperatives de zones desfavorides i els distribuïm per tot l'Estat espanyol. Treballem amb 127 grups productors en 47 països d'Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia, i durant l'any 2017 vam fer compres per valor de 2,6 milions d'euros a aquestes cooperatives. Silvio Elías, cofundador i conseller delegat de Veritas, assenyala: "La tasca d'Oxfam Intermón ens sembla increïble i el complement perfecte perquè des de Veritas puguem col·laborar

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

en projectes que fomenten la salut i la consciència social alhora que incentiven el desenvolupament en comunitats vulnerables".

Els aliments sobre els quals treballarem inicialment són el cafè, la panela (sucre artesanal sense refinar), els tes i els derivats del cacau. Els primers tres productes estaran disponibles en les botigues Veritas l'octubre del 2019 i es treballa per desenvolupar fins a deu productes a finals del 2020.

Aquest és el primer pas dins d'una aliança més àmplia. Veritas col·laborarà també en el suport als grups d'estalvi d'ACPCU (Ankole

Coffee Producers Cooperative Union), grups de microcrèdits que s'han creat en les 20 associacions de base que componen aquesta cooperativa. Aquests grups estan formats per dones productores de cafè orgànic i de comerç just a Uganda, a la regió d'Ankole. Amb això, les dones estalvien i gestionen diners, la qual cosa els permet invertir-los principalment en l'educació de les filles i fills i en els seus cultius, i així es millora també la seva participació en la presa de decisions tant a les pròpies llars com a les cooperatives. Amb aquesta acció, s'assegura la sostenibilitat econòmica, social i mediambiental d'aquests grups de dones productores a llarg termini.

A LES BOTIGUES D'OXFAM INTERMÓN, SAPS EL QUE COMPRES

A les nostres botigues de comerç just es poden trobar productes molt especials, tant per la seva qualitat com per la capacitat que tenen per canviar la vida de les persones que els produeixen.

Veraluna, la nostra marca de roba sostenible, amb dissenys molt cuidats, atemporals, i confeccionada amb cotó orgànic, és una magnífica oportunitat per reivindicar una manera de consumir responsablement: ecologia, durabilitat i respecte dels drets de les persones, tant en el cultiu del cotó com en la transformació tèxtil.

Els productes d'alimentació Tierra Madre són una excel·lent opció per als gustos més exquisits i per a tothom qui vulgui productes naturals i de qualitat. Es presenten amb la informació precisa dels grups productors en els països d'origen.

I, per la seva banda, Senzia, la nostra marca de cosmètica natural, aconsegueix resultats molt satisfactoris per a tot tipus de pells. Elaborada sense productes químics afegits, contribueix a generar

mitjans de vida dignes per a les persones (majoritàriament, dones) que proveeixen els ingredients des de diferents llocs d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina.

Tenim botigues en més de 30 ciutats, totes gestionades per persones voluntàries compromeses i solidàries que dediquen el seu temps a explicar a la ciutadania els principis i beneficis del comerç just i les causes que Oxfam Intermón defensa per aconseguir un món més just, per construir un futur sense pobresa.

Quan compres en les botigues d'Oxfam Intermón, saps el que consumeixes. Tant per la teva salut i satisfacció com pels drets humans i la cura del medi ambient.

Pots buscar la botiga més propera a www.OxfamIntermon.org/botigues o comprar a tienda.OxfamIntermon.org

Senzia: nova línia d'oli de coco i baobab

■ L'oli de coco, per la seva composició i propietats, té multitud d'aplicacions cosmètiques: ajuda a retenir la humitat en la pell, actuant com una capa protectora i restablint l'equilibri del PH de la pell; és antimicrobià i antisèptic; i conté àcid làuric, que aporta protecció, suavitat i joventut gràcies a la seva acció reestructurant. Està recomanat per a la pell irritada i inflamada i per a les pells sensibles.

Per la seva banda, l'oli de baobab, gràcies al seu contingut en vitamina C i altres

vitamines antioxidants, prevé els signes d'envelliment i millora l'elasticitat de la pell.

La nova línia de cosmètica Senzia combina tots dos olis, el de coco i el de baobab. Aquesta barreja posseeix propietats rejuenidores, afavoreix la producció natural de col·lagen i la regeneració cel·lular i té acció antiinflamatòria i calmant. A més de la hidratació revitalitzant que té, cal destacar el seu suau i característic olor de coco.

Pots trobar els productes següents:

Crema facial dia Coco & Baobab

Ref. 10344446. 22,40 €

Sèrum gel facial Coco & Baobab

Ref. 10344422. 20,30 €

Crema de mans Coco & Baobab

Ref. 10344408. 7,65 €

Protector labial Coco & Baobab

Ref. 10344392. 5,60 €

Més informació a:

tienda.OxfamIntermon.org/es/cosmetica.html

Veraluna: descobreix la col·lecció primavera-estiu

■ Inspirada en el cicle de la vida i l'equilibri de la natura. Peces de cotó orgànic, bosses de pell i mocadors artesans elaborats a l'Índia seguint els criteris del comerç just.

Pijama Woman cotó orgànic Lawu Dandelion
Ref. 10355077
34,90 €

Pijama Woman cotó orgànic Mae Stripes
Ref. 10355114
29,90 €

Bossa de pell Bucket Peach
Ref. 10354704
59,90 €

Motxilla de pell Backpack
Ref. 10354629
99,90 €

Mocador Sayans degradat Peach Seda 60 x 60
Ref. 10357194
14,90 €

Més informació a:

tienda.OxfamIntermon.org/es/moda.html

La Fatoumata viu a la comunitat de Kote Dougou, a Burkina Faso. És camperola, ramadera i productora de llet. Des d'Oxfam impulsem el consum de llet local i la seva comercialització perquè ella i la resta de dones de la comunitat tinguin un mitjà de vida més estable.

© Pablo Tosco / Oxfam Intermón

CONSTRUÏM UN FUTUR SENSE POBRESA

QUAN HAGIS LLEGIT LA REVISTA, COMPARTEIX-LA...

...amb un amic, un familiar, o dona-la a la biblioteca del teu barri. Com més siguem, més canvis aconseguirem.

10247730

900 22 33 00

OxfamIntermon.org

 Oxfam Intermón

 @OxfamIntermon

OXFAM
Intermón